

คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส ๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ พุทธประวัติตั้งแต่
ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน การประพาสติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก
ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา
และหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา การทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา แนวปฏิบัติใน
การดำเนินชีวิต การสวดมนต์แผ่เมตตาและบริหารจิตเจริญปัญญา การมีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิใน
พระพุทธศาสนา การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด
หลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่น ๆ ลักษณะสำคัญของศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ การปฏิบัติตนได้อย่าง
เหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในศาสนสถาน มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี
ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม การกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมาม
กะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
ของครอบครัวและชุมชน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม การ
แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูกกาลเทศะ คุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนใน
สังคมไทย เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ บทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตาม
ระบอบประชาธิปไตย บทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ บทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน วิธีและประโยชน์
ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาकार และรัฐบาล การรวมกลุ่มทาง
เศรษฐกิจภายในท้องถิ่น ข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทาง
กายภาพกับภัยพิบัติประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบันและผลที่
เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
และแนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม
กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการเรียนรู้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม

เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถระบุความหลากหลาย
ของปัญหาและการตัดสินใจ ที่มีผลต่อชีวิตของตนเอง อธิบายลักษณะของสถานการณ์ที่ปลอดภัยและไม่
ปลอดภัย รวมถึงความปลอดภัยทางออนไลน์ และภัยพิบัติ สามารถเผชิญกับความผิดหวัง หรือความ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิต **สมรรถนะการคิดขั้นสูง** สามารถวิเคราะห์ปัจจัยในระบบ หรือสถานการณ์ ที่ยาก
และซับซ้อน สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เชิงเหตุและผล ของระบบ และ มองเห็นแบบแผนของพฤติกรรม
และองค์รวม ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหรือ สถานการณ์ และระบุแบบแผน ของพฤติกรรม และองค์
รวม ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหรือ สถานการณ์นั้น และ สร้างแบบจำลอง อย่างง่ายได้ **สมรรถนะการ**
สื่อสาร ฟังแบบ deep listening ในระยะเวลา ที่นานขึ้น เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคล ในสังคมที่
หลากหลาย และสามารถสื่อสารโดยปราศจากอคติค่านึงถึง ใจเขาใจเรา ค่านึงถึงความแตกต่าง ในสังคมที่
หลากหลาย **สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม** ไว้วางใจและส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ใช้ทักษะ

พื้นฐานในการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานเป็นทีม เข้าใจและยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น **สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** ติดตามและประเมิน ความถูกต้องของข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง กับการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ ประเด็นปัญหาของท้องถิ่น ประเทศ ริเริ่มและมีส่วนร่วม ทางสังคมในประเด็นที่สนใจ ด้วยจิตสาธารณะ (Public Mind) โดยคำนึงถึง ผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น**และเกิดสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน**

การสร้างและใช้เทคโนโลยีสร้างเครื่องมือ อุปกรณ์ และ เลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อขยาย ความสามารถของตนเอง ในการ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ความฉลาดทางดิจิทัล เข้าถึงและเลือกใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลและแอปพลิเคชันอย่าง หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การทำงาน คำนึงถึง ผลกระทบ รู้เท่าทัน สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและ ผู้อื่น เขียนโปรแกรมในการสร้างแอปพลิเคชันเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้งาน

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุขและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

รหัสตัวชีวิต

ส ๑.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕, ป.๖/๖, ป.๖/๗, ป.๖/๘, ป.๖/๙

ส ๑.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔

ส ๒.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓, ป.๖/๔, ป.๖/๕

ส ๒.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

ส ๓.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

ส ๓.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒, ป.๖/๓

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชีวิต

สมรรถนะหลัก

สมรรถนะที่ ๑ สมรรถนะการจัดการตนเอง ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต

สมรรถนะที่ ๒ การคิดขั้นสูง ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้การคิดเชิงระบบ

สมรรถนะที่ ๓ การสื่อสาร ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้การรับส่งสารบนพื้นฐาน ความเข้าใจ และความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

สมรรถนะที่ ๔ การรวมพลังทำงานเป็นทีม ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้ การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง

สมรรถนะที่ ๕ การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้ พลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ

สมรรถนะที่ ๖ การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

ระดับที่ ๖ ตัวบ่งชี้การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน